

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Néptanítóknak feleáron.

SZERKESZTŐ:

SZALAY PÁL.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MALLÁSZ ANTAL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY a gyógyszer-tár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.
— Egyes szám ára 20 fillér. —

A Nyitra-völgyi Gazdasági Egyesület.

Nyitra-völgyi Gazdasági Egyesület, mely harminczegyeven keresztül felső Nyitra-völgyének közgazdasági életében jelentős szerepet töltött be, sok évi fenállása után anyagi viszonyában mélyen megrendülve kénytelen egyesületi önálló tevékenységét beszüntetni s jelenleg azon alternatíva előtt áll, hogy vagy feloszlik, vagy pedig beleolvad a megyei gazdasági egyesületbe s annak mint fiók-egyesülete fog tovább funkcionálni, a mi végeredményében nem sokkal jelent többet a végleges feloszlásnál, s vagyónának a roncsait, ingóságait rátestálja a központi egyesületre.

Mindenesetre különös dolog, hogy egy olyan egyesület, mely harminczegyeven keresztül fentartotta magát s Nyitra-völgy közgazdasági életét vezette, szervezte, csak most, harminczegyeven év után veszi észre, hogy jövedelmi forrásai nem elégségesek az egyesületi kiadások finanszírozására.

Csodálatos dolog, hogy három évtizeden keresztül felszínen tartotta magát s most egyszerre beadja a kulcsot. Már bátran azt gondolhattuk volna, hogy mint egy három évtizedes, tevékeny múlttal dicsekedhető egyesület olyan gyökeret vert a közgazdasági és társadalmi élet talajába, hogy onnét kiszakítani többé nem lehet.

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

Nem téged sajnállak . . .

Nem téged sajnállak. Virág se sajnálja
A kóbor pillangót, ha elviszi szárnya.
Tudja jól, ha soha vissza nem talál is:
Jön helyette szebb is, jön helyette száz is.

Nem téged sajnállak Part lövénye látod,
Soha sem siratja a futó hullámot.
Árad a víz árja, majd kitör a partra!
Szerelmes hullámát megint odahajtja.

Nem téged sajnállak. Az ég sem lesz árva,
Ha egyik csillaga bele hull az árnyba.
Az elveszett fénynek nyomán új fény támad,
Amannál tündöklőbb, melegebb, vidámabb.

Nem téged sajnállak . . . Oh, de hogy hihettem
Hullám hűségében, lepke-szerelmemben:
Hogy csügghetett lelkem állok, hazug álmon,
Hulló csillag fényen, ezt bánom, ezt bánom!

A természetben . . .

A természetben minden oly beszédes,
Az ő szava oly érthető, oly ékes!
Források a madarakkal csevegnek,
Felhők regélnek a komor hegyeknek:

Mást itt nem lehet gondolni, mint hogy az egyesület az egész három évtizeden keresztül fináncziális viszonyok tekintetében csak agonizált s beteljesedett végre rajta is az a közmondás, hogy a hosszú betegségnek halál a vége. Vagy az utóbbi időben az egyesületet olyan anyagi károk érték, melyek fináncziális viszonyaiban megrendítették. Mert csupán a tagok csekély száma és a tagok részvétlensége nem idézte volna elő a kritikus helyzetet, nem pedig azért, mert a mely egyesület oly hosszú időn keresztül a gazdasági életre való visszahatás által támasztott érdeklődés révén prosperálni tudott s melynek az egyesület céljaitul kitűzött mezőgazdasági érdekek megvédése és célok után való törekvésének szükségessége annyira belegyökeredezett a köztudatba, az iránt a közérdeklődés nem csappanhatott meg oly rohamosan, mint a mikor a folyó megáll, ha vize belagy.

Emlegetik azonban azt is, hogy az egyesületet ószéplaki nyomdája tette volna tönkre, mert egy nyomdának a fentartása, ha még oly primitív is, sok pénzt emészt fel s megvagyunk róla győződve, hogy az a nyomda is az egyesület jövedelméből sokkal többet vont el, mint a mennyibe kerültek volna az egyesület számára szükséges nyomtatványok, ha azokat idegen nyomdában csináltatják.

Nála tehát a nyomda nem életszük-

séglet volt, hanem luxus. Ugyan nézzük meg a Nyitramegyei Gazdasági Egyesületét, nézzük a F. M. K. E. az Elakét, a Dumáltui Közmivelődési egyesületet, van-e nekik külön, saját nyomdájuk, pedig ezek sokkal nagyobb kaliberű egyesületek, mint a Nyitra-völgyi Gazdasági Egyesület.

Szóval az egyesület vezetősége, lehet hogy szakszerű mezőgazdákából állott, de már kevésbé vállt be jó gazdának a fináncziális téren.

Közelebbi adatok ugyan nem állanak rendelkezésünkre, de az egyesületnek január 14-én Zsámbokrétien tartott rendkívüli közgyűlési jegyzőkönyve hivatkozik az egyesület rendkívül szomorú anyagi helyzetére.

Ezen a gyűlésen tárgyalták az egyesület feloszlásának, vagy a nyitramegyei gazdasági egyesülettel való fuzionálásának a kérdését.

Az előző 1902. év december 17-iki közgyűlés ugyanis megbizta báró Frisenhof Gergelyt, az egyesület alelnökét, hogy a Nyitramegyei Gazdasági Egyesületnél vesse föl a fuzionálás eszméjét s e tárgyban a nevezett egyesület elnökét keresse meg.

Frisenhof ezen megbizásnak eleget tévén, azzal számolt be küldetésének eredményéről a közgyűlésnek, hogy Emödi József hajlandónak nyilatkozott az eszmét a

A látszat kedvéért.

A szép asszony elbiggyesztette az ajkát:
— Páh kedvesem, ön azt hiszi, hogy nekem minden kontár bohémgyereket, a kit csak harangozni eresztenek a múzsák templomába, szeretnem kell . . . Merész álom! . . . Kollegiális szerelemre vágyik!

A kis bohémgyerek zavartalanul nézett a kollégájára.

— Nem asszonyom . . . Lehetetlenre nem vágyom.

— Hát mit akar? . . .

— Érdekes kérdés . . . Szeretni akarom magát. Meg azután azt, hogy maga is szeressen engem. Ne mint kollégáját, hanem mint férfit . . .

A szép asszony végignézett a kis toladón és elnevette magát . . . A nevetése bántó, sértő nevetés volt. Azután fázós reszketéssel vonta ki meleg, kis kezét a tarka shawl alól. A gyereket nem bántotta a nevetés. De az asszony kézmozdulatára figyelte. Várta, hogy vajjon mi fog történni.

Az asszony odanyújtotta a kezét.

— Menjen haza Gyula. Aludja ki magát,

Hegyek az éggel, a szelek a fákkal,
És csillagok beszélnek a virággal.
Csak a mi bánat-dulta sziveinkhez,
Csupán az emberhez ne szólna mindez? . . .

Völgy és bércz.

Te völgy, hol hőbb a nap, olvadóbb a hó,
Tél hamarabb fut, nyár tovább pihen,
És szebb virány közt lüktet a folyó,
Te völgy, e szóra oktatsz: Szerelmem!

S te bércz, vihar korbácsát megvető,
És visszavágó villámok haragját,
Te elhagyott, sujtott, kopár tető,
Fenséges bércz, ezt mennydörgőd: Szabadság!

Neved a . . .

Neved a fenyőbe véstem,
Melyet te szívembe véstél.
Az sebét kiforja újra
Mig tavaszba lép ősz és tél.

És virulva mutogatja,
Hogyha eljövök sebéhez.
Mig szívem a szerelemtől,
A te művedtől elvérez!

Bartók Lajos

legmelegebben támogatni, de természetesen döntő megállapodásra ebben a kérdésben csak úgy lehet jutni, ha mindkét egyesület irányadó férfiai a feltételekre és jogokra vonatkozólag az ügyet alaposan megbeszélnek. A kölcsönös megállapodást azonban fölöttébb nehezíti azon körülmény, hogy a Nyitrai Gazdasági Egyesület titkárja 6 évre lévén választva, mandátuma még nem járt le s akár a feloszlás, akár a fuzionálás ténye következne be, nevezett titkár minden esetben igényt tarthat arra, hogy mandátuma lejártáig rendes titkári minőségében élvezze javadalmazásait a megjelölt határidőig csonkítatlanul huzzassa.

Miután az egyesület oly zilált anyagi viszonyok közé jutott, hogy ezen köteletségének nem igen bír megfelelni, ennél fogva nagyon természetesen azon iparkodik, hogy titkárját a központi egyesületbe helyezhesse át. A központ meg szintén nem akar ehhez hozzájárulni, fedezethiányt emlegetvén.

Emődý József a Nyitrai megyei gazdasági egyesület elnöke csak az esetben volna hajlandó ezen föltételt elfogadni, ha a földmivélségi miniszter az egyesületnek állami subventiót adna, melynek kieszközölésére a maga közbenjárását megígéri.

Frisen Hof Gergely egy határozati javaslatot terjesztett a rendkívüli közgyűlés elé, mely lényegileg, röviden a következő:

A Nyitrai Gazdasági Egyesület fuzionál a megyei gazdasági egyesülettel, de önállóságát bizonyos tekintetben megővni kívánja. Cziméről nem mond le, hanem átváltoztatja *A nyitrai megyei Gazdasági egyesület nyitrai szakaszára*, alap szabályait érvényben kívánja hagyni s ehhez képest közzgazdasági intenczióit s a nyitrai mezőgazdaság érdekeit továbbra is szolgálni ohajtja, ellenben a megyei gazdasági egyesület elnökének hatáskörét magára nézve elismeri.

A közgyűlés ezt az indítványt egyhangulag el fogadta s egy végrehajtó bizottságot küldött ki, mely a részletesebb módozatok letárgyalását a megyei gazdasági egyesülettel egyetemben fogja eszközölni.

Ezen végrehajtó bizottság tagjaivá a következők lettek megválasztva: elnök: Emődý József, tagok: Kosztolányi József, báró Frisen Hof Gergely, Kiss János, Beer Vilmos, Eliás Gyula, Finka Gyula, Klapotek Ferencz, Lang Bertalan, Leidenfrost Károly, Orkonyi Károly, Pfitzner Sándor és Pollák József.

A gyűlés végeztével báró Frisen Hof Gergely bucsuzott az egyesülettől. Maghatottan és elfogodott szívvvel — ugymond — tekint vissza ezen utolsó közgyűlés alkalmával az egyesület harminczegy éves múltjára, s meleg köszönetet mond azoknak, kik őt ezen időn keresztül nehéz feladataiban támogatták és sikerek eléréséhez segítették

Szp.

Fényűzés és szegénység.

A régi hatalmas római birodalomnak az volt halála, hogy polgárai mérhetetlen fényűzést fejtettek ki s az élvezetek serlegét fenékiig ürítették. Ugyanez a sorsa volt a hajdan oly fényes s nagy tekintélyű Velenczének is, eme kalmárállamnak, mely egykoron három világrész felett uralkodott. Általában üssük fel a történelem bármely lapját, országok megdőlését, népek rabságba görbedését mindig és mindenkor, a mérhetetlen fényűzés és az evvel járó elpuhultság idézte elő s törölt el sok életképes nemzetet a létező államok sorából. Lengyelország is ugyanez okból nem kerülhette el szomorú sorsát.

S hogy mindezt előre bocsájtottuk, történt csupán azért, mert ugyane szomorú jelenségek aggasztják hazánk sorsát, mint a felsorolt nemzeteket akkoriban.

De nálunk még egy hatalmasabb faktor is közreműködik, hogy e neveltséges fényűzés útját szegjék s ez a szegénység, mely immár ijesztő mérveket öltött.

De ime mit tapasztalunk? A szegénység, mely talán a leghathatósabb eszköz lenne e veszélyes kinövés elnyomására, már nem képes kellőképen megfékezni az eszeveszett fekély terjedését nemzeti életünk testén, sőt inkább a legtöbben a fényűzés cifra rongyaival akarják szegénységüket beburkolni.

Emberfeletti erővel törekszik ember-embertársát minél nagyobb fényűzés kifejtésével lefőzni s a szegénység, mely az eszközök meg-

tagadásával nehezíti eme törekvésüket, még jobban terjed s ime már a középosztály legderekabb részét is kikezdte.

A fényűzés küzsi mulatságainkból a kedélyiséget. S ezen nem csodálkozhatunk. A szegény családapa gondterhes fejjel megy férjhez adandó leányával a „mulatságra“ (a melyen ugyan senki sem mulat) hiszen hónapokig fogja megsínyleni a ruhák árát, mit feleségének és leányának csináltatnia kellett ez alkalomra. Mert vajjon nem gúnyolnák-e ki társnői azt a leányt, ki ugyanazon ruhában menne el két bárra? Vajjon nem hányják-e szemükre szegénységüket, nem szurkálnák nyelvök hegyes nyilaival eme merészségüket?

Hát mulasson az a szegény kishivatalnok, kinek egy hónapi fizetése megy reá csupán a csupán a béli toillettekre? Hát ne menjen el minden kedve még csak a gondolatra is mulatságra mennie?

Azt hisszük, fenti állításaink nem szorulnak bizonyítékra, mindenki tudni fogja azt saját tapasztalatából s érezhette a társadalmi kényszer fojtogató szorítását.

S nincs senki ki ellene merne szólani e neveltséges állapotnak, senki sem meri magát alá vetni az ezzel járó erkölcsi megkövetelésnek. Egyesek nem is érnének ezélt vele. Elsőpörné őket a neveltséges és hín társadalmi előítélt, elsőpörné őket mint a pehelyt a szágulódó zivatar.

De igenis tehetne ellenébe, még pedig sokat a társadalom, ha ez egyéreműleg határozná el, hogy a béli ruhák ne kerüljenek százásokba, ha kinevetné, kigúnyolná azt, ki nagy összeget költ olyanra, mit csak egy éjszakán visel, s a mit viszonyai semmiesetre sem engedélyeznek, akkor, de csakis akkor talán ezélhoz jutnánk, s mulatnánk nem azért, hogy ruháinkkal ismerőseink szeméit elkápráztassuk s sziveikben irigységet ébresszünk, hanem igenis mulatnánk azért, hogy mulassunk, hogy a napi fáradaimban elernyedé idegeinket felfrissítsük.

Jól tudjuk, hogy minden szó, mit e tárgyban kifejtünk, falra hányt borsó, mit sem eredményez, de ennek dacára mi, mint néma szemlélői a társadalmi kialakulásoknak, a társadalmi félszégességnek, jónak láttuk e veszélyes kinövés következményeire társadalmunk, közönségünk figyelmét felhívni. Hátha akad egy, csak egyetlen egy olyan család, ki intelmeinket megszívleli, mielőtt az eszeveszett verseny finaléjaként

mert az éjjel úgy látszik, nem aludt . . . Tuspéctió s volt?

— Nem . . . Aludtam . . . Ez nem telet . . .

Azután csaknem sirásba átregző hangon azt mondta:

— Hát igazán nem akar szeretni?

— Bolondság! . . . Azt akarom, hogy maga ne szeressen . . . Tegye meg a kedvemért, Gyula, ne szeressen . . .

— De hát mért?

— Mért? . . . Nem jó . . . Azért . . .

Az asszonyon némi zavar látszott. Kevessé gondolkodott, azután azt mondta:

— Azért . . .

A kis bohémgyerek várt még egy kisé . . . Az asszony hallgatott. Akkor vette a kalapját.

— Magamat ajánlom.

Elment. Mikor a kapuhoz ért, az asszony annyit kiáltott utána:

— Tiszteltetem a . . .

Hogy kit? azt nem értettem . . . A kis bohémgyerek sem értette meg . . . Talán az asszony maga sem tudta, kit tiszteltet. A kis bohémgyerek távozása után az asszony sokáig

ülve maradt. Mereven nézett a kapu felé és az ajkai megremegtek olykor-olykor . . . A kéjtől? . . . Vagy a kintől?

Azután lassan felemelkedett és a szobába indult. Látszott a lépéséről, hogy nagyon, nagyon beteg . . . Egészen gépiesen nyitotta ki az ajtot és mikor eltűnt a szoba sötétjében, a veranda vadszömlő indái közé oda szállt egy kis madár . . . Azt a madarat is az ő jelenléte riasztotta el eddig. Az a madár egy csodaszép nótába fog. Gyula is úgy tesz majd . . . Le fog ülni a kávéház egy füstös zugába és keservesen megbántott lelkéből kiszakít egy darabot . . . egy dalt . . .

A szép asszonynak pedig a dal volt a lépje . . . A dal . . . a dal . . . Madárnak, költőnek dala . . . Mikor három hónap előtt a férjével a mindig kék olasz ég alatt — nászuton — voltak, akkor is csak a hajlékony melódiájú barcarollák tudták lekötöni lelkét . . . A férje . . . Megremeg a szép asszony, ha rá gondol. Milyen közönynyel, milyen nyárspolgárius fel sem vevéssel nézte a tengert, a napnyugtát, a tarantellát! Nem! ők nemegyenlő lelkűek . . . Ok nem lehetnek boldogok így együtt.

A szép asszony Oláh Gyulát, a kis bohémfiút, szerette. Nem vesztegette meg szívét egy percze sem a férje . . . Oh, nem! Férjhez ment hozzá, mert gyámja, a jó öreg Babinéni veszélyes életpályának látta egy fiatal lány számára az irói pályát . . . Várni Gyulára nem tudott . . . Hát legjobb volt a férjhez menetel. Férjhez ment. Felesége lett egy nyárspolgárius hajlamu, szép nevű és gazdag embernek. Az szereti őt. Szereti mindenki. Hát az is szereti . . . Semmi rendkívüli sincs a dologban.

Három hónapja asszony! És már boldogtalan . . . Beteg is . . . A szívének betege . . .

Mikor arra gondol, hogy Gyulának kollegiális szerelmet ajánlott, végtelenül fáj a szíve . . . Mért kell éppen neki tartózkodnia a szerelemtől, a mámortól . . . Más asszony vétkezik, szeret — neki nem szabad.

Neki nem szabad.

* * *

A szép asszony várta Gyulát . . . Várta azóta az első találkozás óta. Gyula nem jött. A szép asszony hervadt.

A férje fürdőbe küldte. Ment. A balatoni ég sem adta vissza egészségét. Nem adja azt

a végrehajtó, harsány dobpergéssel fel nem hangzik házuk előtt. S akkor fáradságunk bőséges jutalmat nyert.

Kevesebb fényezés, több magyar jó kedély, már egy lépéssel közelebb juttat a boldoguláshoz.

Hirek.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Marsovszky Lajos nagytapolcsányi járásbírói jegyzőt telekkönyvi betétszerkesztő albiróvá nevezte ki, egyelőre állomáshelyének megjelölése nélkül.

Kaszinói közgyűlés. A nagytapolcsányi Kaszinó-Egyesület január hó 18-án délután 5 tartotta egyleti helyiségében évi rendes közgyűlést, melynek legfontosabb tárgya volt a tisztújítás és az új választmány kijelölése. A tagoknak több mint két harmadrésze jelent meg a közgyűlésen s a vidéki kültagok közül is sokan berukkoltak. A közgyűlés mindjárt azzal a kis incidenssel kezdődött, hogy az elnök ágyban fekvő beteg lévén, az alelnöki állás pedig betöltetlen volt, ad hoc kellett elnököt választani. **Zatkovics** Alajos egyesületi tag kétségbe vonta a közgyűlésnek azon jogát, miszerint ez esetben az ad hoc elnöknek felhatalmazást adhasson a gyűlés vezetésére és a tisztújítás megejtésére, miért is indítványozza, hogy a közgyűlés megtartását napolják el s indítványára szavazást kér; a mi megtörténvén, az indítvány eivettezt és a gyűlés vezetésére egyhangulag **Keviczky** Lajos kiáltott ki ad hoc elnöké. **Zatkovics** Alajos ez ellen felelőbejelentést jelentett be. A pénztáros és könyvtáros jelentése után következett az új tisztikar és választmány megválasztása. A szavazás megkezdése előtt **Kropácsy Jenő** azt indítványozta, miszerint tekintettel **Szeesányi Vilmos**nak, a volt elnöknek az egyesületben szerzett, elévülhetetlen érdemeire, a közgyűlés tisztelje meg őt azzal, hogy örökös tiszteletcélú tagválasztja meg. Ez ellen ismét felszólt **Zatkovics** Alajos — dacára annak, hogy mint felelőbejelentő a saját álláspontjából az egész eljárást semmisenek kellett volna tekintenie — ugyanez a volt elnök érdemeire hivatkozva azt indítványozta, hogy egyhangulag közfelkiáltással választassék meg a régi elnök. Ezzel szemben **Kropácsy Jenő** hangsúlyozta, hogy a kaszinó ügyei elég hosszú időn keresztül igénybe vették a volt elnök munkaerejét és türelmét, most már nem kíván-

vissza többé semmi. Az asszony tolyton az égető vágy hajtotta valami ösvény felé . . . valami olyas felé, a mi rút, a mi tisztességtelen, mikor a művészi lélek megcsömörlik a széptől a jótól, a rútra, a becstelenre vágyik . . .

A szép asszony éjszakákon át figyelte, mint lüktet ereiben a vér, mint háborog szive mélyén a kielégítetlen kéjvágy . . . Ha elaludt, álmában Gyula képét látta . . . Érezte hogy igazságtalan volt mindkettőjük irányában, mikor elutasította . . . És megfogant agyában egy gondolat, elfogja hívni Gyulát . . .

Sürgönyözött, Gyula! Jöjjön!

Mikor már feladta a sürgönyt, akkor gondolta át a helyzetet higgadtan . . . Az ész szava eddig hallgatott, csak a vér beszélt. Most arra gondolt, hogy tönkre teszi Gyulát is, magát is . . . Mindkettőjüket . . .

De már késő! Kibuvó nincs . . . A tisztesség oda a boldogság is vele . . .

Gyula pedig jönni fog . . . Őt is a vére hajtja . . . Az esze nem . . . A szerelmes embernek nincs esze . . .

Másnap reggel kinn ült a szálloda terrecze-an. Nagy karoszéke párnákkal volt kibé-

hatjuk, hogy egy nyolczvan éves aggastyán újra megterhelte azzal az állással, mely erejének teljében levő férfi phisikai és szellemi energiáját is próbára teszi. A kaszinó a volt elnököt érdemeinek elismerése jeléül megválasztotta örökös tiszteletbeli tagnak s ezzel az iránta megnyilvánult közbizalom, tisztelet és ragaszkodás magasabb tisztségre emelte őt, mint volt elnöki állásában, mert az alapszabályok az örökös tiszteletbeli tagságot teszik a legalsó helyre. Tíz társa aláírásával ellátott íven kéri az elnökválasztásra vonatkozólag a titkos szavazást elrendelni. A szavazás megejtetvén, **Keviczky** Lajosra esett 23, **Szeesányi** Vilmosra 13 és **Váray** József-re 3 szavazat. A kaszinó új elnöke lett tehát **Keviczky** Lajos. A tisztikar az elnökön kívül a következőképen alakult: alelnök lett: dr. **Fridrich** Alajos, titkár: dr. **Spitzer** Gyula, pénztáros: **Mallász** Antal, könyvtáros: **Szalay** Pál. A választmány tagjai lettek: **Tóth** Lajos, **Lénárt** Sándor, **Kropácsy** Jenő, dr. **Munk** Mór, **Berger** Vilmos, **Váray** József, **Miskolezy** István, **Zsoldos** Károly, **Soós** Béla, **Fülöpp** Alajos. Póttagok: **Münszter** Ferencz és **Szpal** József.

Képviselőjelölés. „Galgócz és Vidéke“ ben olvassuk, hogy **Galgóczon** a **Zsámbokréti** kerület szabadalvú képviselőitől **Libertiny** Gusztáv nyitramegyei királyi tanfelügyelőt emlegetik. Hogy mennyiben van alapja ennek a híresztelésnek, arról nem tudunk semmit.

A nyitra-zsámbokréti képviselő választás határnapját a központi választmány 1903. évi január hó 30-ára tűzte ki. Választási elnök lesz: **Simonyi** Alajos nagybirtokos; küldöttségi és helyettes elnök lesz **Krassay** László; helyetteseik: **Orkányi** Károly és dr. **Köves** László.

Felolvasás és dal estély. A nyitrai protestans egyháztagok egyházi alapjaik javára 1903. év február hó 2-án a Szarvas szálloda nagytermében táncvizsgálommal egybekötött felolvasó dal és szavalati estélyt rendeznek. Az estély kezdete este 8 órakor. Belépti jegy: személyjegy 2 kor, családjegy 6 korona. Jegyek előre válthatók a lelkészi hivatalban (**Zoárd** utca. 4 sz.) **Erdeős** Ákos gondnoknál. Felülfizetések a nemes ezéla köszönettel fogadtatnak s az egyház adomány könyvében megörökítettnek. **Műsor:** 1. **Csokonay** hattyudala. Előadja a műkedvelők közül alakult vegyes kar. 2. „Granadánok szép virága“ duett részlet a „Királyfogás“ operettből. **Zongora** kísérettel éneklük:

Jelvé . . . Várt . . . várt . . . Folyton a vasút állomás felé nézett . . . Nézett mereven . . . Csakhogy érezte, hogy a mit most tett, azt sehogyan sem teheti jóvá . . .

Gyula jön . . . Fialat arcán tétova kutatás látszik . . . Most meglátja . . . Hozzámegy . . . Kezet csókol neki . . . A szép asszony halvány arcán egy tűzrózsa gyult ki . . . Egy hangot is hall . . .

— Szeretsz-e már?

— Nagyon!

— Mint férfit?

Az asszony elneveti magát. A nevetése sértő, bántó nevetés . . . Azután fázós reszketéssel veszi ki forró, kis kezét a sawl alól . . . A gyerek nézi . . . nézi . . .

— Álmos vagyok . . .

Elalszik — örökre.

A menyország kapujánál állott meg . . . a tisztesség látszatáért.

Saskeöy Béla.

Mészáros Péterné urnő és **Nagy Imre** ur. 3. „A Liften“ vigmonolog, szavalja: **Adain Jenike** urhölgy. 4. „Hajnal uram“ melodráma, szavalja: **Kiss Endre** ur. **Zongorán** kíséri **Kiss Endréné** urnő. 5. „Tót táncmester“ vigmonolog, előadja: **Schultz Péter** ur. 6. Népdal. Előadja műkedvelők közül alakult férfikar. 7. „Hetényi gólyák és a megszökött násznagy“ humoros felolvasás. Tartja **Borza Mór** hetényi ev. ref. lelkész ur. 8. Csillagfia (**Bar Cochba**) operából duett részlet. **Zongora** kísérettel éneklük **Mészáros Péterné** urnő és **Schultz Péter** ur.

Megüresedő mandátum. **Janits Imrét** Nyitra város orsz. képviselőjét — értesülésünk szerint kinevezik esztergomi közjegyzővé. **Janits** ennek folytán lemond mandátumáról. Hír szerint **Rudnay Sándor**, Nyitra város jelenlegi polgármestere lép fel képviselő jelöltnek szabadalvú programmal.

Szeszfinomító Zsolnán Trencsén vármegyének Zsolnától a sziléziai határig terjedő részében a koresmárosok majdnem kizárólag finomított szeszt mérnek és használnak a pálinkának hideg uton való előállítására. A finomított szesz legnagyobb részét azonban **Bielitzből** és más sziléziai gyárakból hozzák. A vm. szeszfőzők között ezen visszás állapot megszüntetését célzó üdvös mozgalom keletkezett, mely szerint a vm. területén felállítandó szeszfinomító fedezze a szükségletet. A vállalat finanszírozására megkívánt pénzüsszeg már biztosítva van; csak a telep felállításának helye körül támadtak nézeteltérések: sokan **Zsolnán** akarnak felépíteni, különösen a forgalmi célszerűség szempontjából; mások ellenben a kaszai faszeszgyárat akarják megvásárolni, mivel ott a szükséges épületek és kazánok már megvannak.

Komárom—Érsekújvári vasut. A Komárom—Érsekújvári közt létesítendő vasút ügyében folyó hó 10-én a komárom megyei érdekeltek, mintegy 40 tagú küldöttsége járt **Szell Kálmán** miniszterelnök és **Láng Lajos** kereskedelemügyi miniszternél a vasút sürgős kiépítésének szorgalmazása végett. A küldöttséget **Sárközi Aurél** főispán vezette. A fővonalon fekvő **Ó-Gyalláról** **Konkoly Thege Miklós** mint tanácsos, **Festy Béla** orsz. képviselő, **Emánuel József** kir. jbiró, **Jávor Béla** főorvos, **Jankovics Aladár**, **Steiner Mihály** és **Ordódy Pál** voltak a küldöttség tagjai között. Ugy **Szell** miniszterelnök, mint **Láng** kereskedelmi miniszter teljesen megnyugtató választ adott.

Gyermek-szinielőadás Tr-Baánban. A tr-baáni áll. el. iskola tanítótestülete növendékeivel f. hó 10-én, a vm. tanítói tanuló internatus javára, tombolával egybekötött gyermek-szinielőadást rendezett. A műsör a következő számokból állott: 1. **Jelige** és **Hymus**. 2. **Mészáros Péterné** urnő és **Nagy Imre** ur. „Szeget szeggel“, 4. „A garabonczás növendékek, vigjáték 4 jelenetben; 5. „Népdal-egyveleg“, 6. „A farsang vasárnap“, szintű 2 felolvasásban 7. „Hymnus az éjhez.“ A város és a vidéki intelligencia, nemkülönben a nagy számban megjelent szülők és tanügybarátok jelenlétében igen fényesen sikerült előadás szereplői mind igen szépen oldották meg feladatukat.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
 SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA
KÖLÖNT
 ADUNK, KÉNYELMES VISSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT,
 FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ
 BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Szerkesztői izenet.

S. B. Znióváralja. Költői szárnyalású lendületes rajzát köszönettel vettük. Legyen szerencsénk máskor is. A *Becsületes ember*, valamint a *Poezis és kritika* című dolgozatát még nem adtuk ki, de ezeknek is sorát kerítjük.

1903

BACHNER ÁRMINNE
fehérenemű és vegyi-tisztító intézete
Nagy-Tapolcsány

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a Nagy-Tapolcsányban már évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

fehérenemű és vegyi-tisztító

intézetemre

Elvállalok tisztításra: ing, gallér kezelő, ruházat és egész menyasszonyi kelengyét a legolcsóbb árak mellett. — A ruha tisztaságáért 14 napig kezeskedem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel
Bachner Ármin.

Kiadó lakás.

A **Burza József**-féle házban kiadó egy 5 szobából, előszobából, konyhából, éléskamrából, pinczéből és megfelelő padlásrészből álló lakás f. évi április hó 1-től.

Azonkívül kibérelhető egy egy szobából álló garson lakás.

Értekezni lehet a háztulajdonosi öve.

OSAN
a legkedveltebb és legolcsóbb hajfestő szer
szőke, barna és fekete. Ár 6 kor.
A szájak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** K. 1.76 és 80 fill.
Czeray-féle keleti **RÓZSATEJ**
a legjobb és legolcsóbb szoptató-
szer. 1 üveg ár 2 korona. Ehhez
hygién. talcsin-ecet 20 fill.
Főzékészlet hely: Czorny J. Anton, Bécs, XVIII., Carl Ludw. str. 6.

SCHLESINGER JÓZSEF
viss. gépész és lakatos mester
Nagy-Tapolcsány.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a „Blaho“-féle

lakatos műhelyt

átvettem s azt ugyanazon házba (Huszár utca 244 szám) saját czégem alatt tovább üzem.

Elvállalok minden a gép és lakatos szakmába vágó munkákat és javításokat. Különösen mezőgazdasági gépek, varrógépek, kerékpárok, házi telefon és acytelin felszerelések, motorok, valamint bármily berendezési munkákat is.

A gép és szeszfőzde tulajdonos uraknak bátorodom különös figyelműket felhívni arra, hogy bármily érzé-gépalkatrészeket a régi minta szerint készítek.

Raktáron tartok varrógép- és kerékpáralkatrészeket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel
Schlesinger József
lakatos m.

Lohr Mária Csipke-, vegyészeti tisztító és műfestő intézete
(ezelőtt Kronfusz)
Megbízások átvételnek: VII. Baross-utca 85.
Telefon: 5708.

Magyar, német és tót

NAPTÁRAK

nagy és diszes választékban kaphatók

Platzko Gyula

könyvkereskedésében.

Hirdetések

— jutányos árban —

◆ ◆ ◆ **felvétetnek**

a
„Nyitraivölgyi Lap“

— kiadóhivatalában. —

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne muassa el

lapított 1846.

Tausky J. Fiai

ruha- és fehérenemű-gyártó
Pozsony

a speciális árjegyzéket, mely különféle czékszertől, készített kelengye-költségvetéseket tartalmaz, bérmentesen megküldöm.

Megbízható czég! Pontos kiszolgálás!
Jutányos szabott árak!
Kiváló munka! Jó anyag!

Nagy választék sirkövekben!

MAYER MÖR

kőfaragó mester

Nagy-Tapolcsány.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Nagy-Tapolcsányban a Fötéren (Pacsis-féle házban) egy

RŐFŐS KERESKEDÉST

nyitottam. A már több éven át ugy a fő-, mint a vidéki városokban is szerzett tapasztalataim remélnem engedik, hogy tisztelt vevőim igényeinek szolid és előzékeny kiszolgálásom által teljesen meg fogok felelni.

Már kezdetben is sikerült előnyös bevásárlásom által azon kellemes helyzetbe jutnom, hogy különösen a legújabb flanel-barcheteket 45 krajczár helyett csak 26 krajczárjával számíthatom.

A tisztelt vevő közönség becses pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Ader Lipót.

MAGYAR IPAR

Következőn felsorolt saját készítmény jó minőségű árúinknak **árjegyzékét** áttekintésre **ajánljuk.**

1 db. bécsi piros paplan	1	frt 80
1 " bordon "	2	" 80
1 " Satin Chachmir paplan	3	" 80
1 " atlasz Cachmir paplan	5	" 20
1 " seiyem atlasz	8	" 50
3 részű volin matrasz	4	" 50
3 " Crin de afrique	7	" —
3 " szőr	10	" —
3 " szőr	14	" —
1 szalmazsák letűzve	2	" 20
1 drb. acél sodrony ágybetét	5	" 50
1 " párnázott ruganyos matrasz	15	" —
1 összehajtható vaságy tengerifü matraszal	10	" —
1 drb. flanel takaró	1	" 50
1 asztal, 2 ágyterítő	5	" 50

Gichner Mór és Testvére BUDAPEST
Üllői-út 3. sz.
1902. augusztus hó 1-től IV., Múzeum-körút 27.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és Társasága
József főherceg udvari szállítója, és más nagy vállalatok szállítója
a magyar államvasutak
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉK)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Megszerkez szabadalmakat, finanszíroz találmányokat, belajrsíromoz védjegyeket és más találmányokat.
FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN.

Új! Aranyozó, melyet mindenki aszonal moshatóan újja aranyozhat. Virágasztal, templomszillari stb. — Egy üveg ecsettel 80 Kr., 1/4 literes üveg frt 1.50, 1/4 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek-jatekszer, háztartási- és ebédülő asztal ketlekek utazás- és betegápoláshoz való tárgyak feltű nagy képes árjegyzékkel bermentve küld.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

NEUSTEIN FÜLÖP
czukrozott hashajtó labdaccai
mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint hashajtó és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza
Wien, I., Plankengasse 6.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Új és eredeti 15 év óta kipróbált gyógymód, a mely hazánk és a külföld jobb köreiből általános elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag- és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát. A kezelése kellemes, nem gátolja a beteget napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyógyulást eredményez. E gyógymód megalapítója **Dr. Kovács J** fővárosi orvos, a kik Budapestben, V., Váci-körút 18. sz. alatt egy, ezen czélra berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. Dr. Kovács J. levélbeli megkeresésre készségesen válaszol.

Minden nap friss pörkölés
jó **KÁVÉ** olesó
1 kgr. pörkölt kávé 1 frt 85 kr.
1 " nyers " " 68 "
Postacsomag 4 1/4 kilo kávé portómentesen küldetik.
BRÜLL GYULA (SZENES SÁNDOR UTÓDA)
Budapest, V., Nádor-utca 16.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár
PODVINECZ ÉS HEISLER
BUDAPEST, VACZI-ÚT 14/V.
GYÁRT:
BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT
széles vezetékűvel 2-50 lóerőig.
Megbízható képviselők kerestetnek

REICH L. FIAI
Üveggyárosok, es. és Mr. udvari szállítók
BUDAPEST, VII. ker., Lövéde-tér 2. szám.
Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon-palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:
1 Lada kb. 200 drb. 16 angolás sima, fehér v. világos kék (aquamarin) színű Syphonpalackot talppal vagy talp nélküli 62 korona
1 Lada kb. 200 drb. gázsepalackot gummytárral és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színű, magas vagy alacsony alak 62 korona
Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bermentve, készpénzfizetés ellenében 2% scató — 10 lada rendelés után 5% rabatt. Más nagyságúak és különféle általunk törvényesen védett alakokat megfelelően olcsón szállítunk. Próbált irások vagy özögvessésknél csak az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben az alak és kisért költség nemszámítatik. Megjegyzük még, hogy megvizsgált 20 légkör nyomású Syphonpalackaink Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerzhetőek be.

ALAPITTATOTT: 1858. **PLATZKO GYULA** ALAPITTATOTT: 1858.
KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZEZET, KÖNYV- PAPIR- IRÓ- ÉS RAJZSZER-KERESKEDÉS
NAGY-TAPOLGSA NY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a legújabb mintájú betűkkel bőven ellátott s a legmagasabb igényeknek megfelelő

Könyvnyomdámról

felhívni — Béli és esküvői meghívók, eljegyzési kártyák, körlevelek, gyászlapok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok, névjegyek, takarékpénztári zárszámadások stb. stb. a legjutányosabb árak mellett, díszes kivitelben készülnek.

A jegyzőségek és hivatalok figyelmébe ajánlom nagy nyomtatvány raktáramat, honnan vidéki megrendelések is a legpontosabban teljesíttetnek.

E helyen ajánlom dusan felszerelt könyv-, papir-, iró- és rajzszér-kereskedésemet. Nagy választék ima-, üzleti- és iskolakönyvekben, valamint szépirodalmi művekben.

Végül pedig a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívom

Könyvkötészetemre.

Teljes tisztelettel
PLATZKO GYULA.

Meghívó

Az 1903. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor a bank helyiségeiben tartandó
VII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, számadás és mérleg előterjesztése.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
3. Az 1902. évi jövedelemnek felosztása iránti határozathozatal.
4. A felügyelő-bizottság választása. (38. §)
5. Indítványok.

A nagytapolcsányi kereskedelmi és iparbank
 Igazgatósága.

Megjegyzés.

A szavazatra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen avagy képviselőjük által részt venni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt 8 nappal részvényeiket a le nem járt szelvényeikkel együtt a társaság pénztáránál Nagy-Tapolcsányban letenni tartoznak.

A letett részvényekről elismervény szolgáltat ki, melynek visszaszolgáltatása ellenében a letett részvények a közgyűlés után visszaadtnak.

Ezen elismervény belépti és szavazati jegyül szolgál a közgyűlésre.

Személyesen meg nem jelent részvényes magát csak szavazatképes részvényes által írásbeli meghatalmazás felmutatása mellett képviselheti.

Kiskorúság és gondnokság alattiak törvényes képviselőjük, valamint a nők, férjük által hatalmazvány nélkül, a jogi személyek szintén megbízottjuk által, de csak hatalmazvány melletti képviselhetetnek.

A felügyelőbizottság leletével ellátott mérleg a lapokban közzétételük; annak eredetije és arra vonatkozó jelentések pedig a részvényesek által a bank helyiségeiben az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Vagyon

Mérleg-számla

Teher

		Kor	fill.			Kor	fill.
Pénzkészlet		27496	87	Részvénytőke		200000	—
Váltók: tárczában	640392.53			Tartalék-alap		45000*	—
visszleszámitolva	318827.07	959219	60	Betétek		458614	75
Értékpapírokra adott előleg		28452	—	Előre beszedett kamatok 1903. évre		14205	58
Jelzálog-kölcsön		8065	—	Visszleszámitolt váltók		318827	07
200 drb. 3% Magy. Jelz. Hitelb. Nyer.-Kötv.		41533	34	Hitelezőknek		34919	60
Adósok		26000	—	Fel nem vett osztalék		112	—
Giró számla az Oszl. magy. Banknál		217	96	Nyeresség 1902. évre:			
Butor és felszerelés		806	—	Magy. Jelz. Hitelb. Nyer.-Kötv. szelvény			
Előre fiz. visszl. kamatok 1903. évre.		2677	82	Adómentes	1200.—		
				Egyéb	21589.59	22789	59
		1094468	59			1094468	59

* A mennyiben a t. közgyűlés a nyereség hovatartozása iránti indítványunk elfogadná, tartalékalapunk az 1902-iki hozzászólásból 5000 koronával 50000 koronával szemben.

Falls die g. General-Versammlung unseren Vertheilungs-Vorschlag genehmigt wird unser Reservefond so dann zuzüglich der Dotation aus dem 1902. Erträgniss per 5000 K 50000 Kronen betragen.

Veszteség

Nyereség- és veszteség-számla

Nyereség

		Kor	fill.			Kor	fill.
Tiszti fiz. laktér, szolga, fűtés stb.	19393.88			Váltó-leszámitolás s egyéb kamatok			
Betegsegélyző egylet	29.46	19423	34	kölcsön után	92095.93		
Betélkamatok		23351	27	Lev. előre besz. kam. 1903. évre	14205.58	77890	35
Visszleszámitolási és egyéb kamatok		12495	07	Nyereség az intézeti ház eladásánál		198	80
Különlételek		517	49	200 drb 3% Magy. Jelz. Hitelb. Nyer.-Kötv.			
Váltók leírásából		712	39	után adóm. szelv. V/1 X1/1. á 3—3 K.		1200	—
Nyereség 1902. évre:							
adómentes szelvények	1200.—						
egyéb	21589.59	22789	59				
		79289	15			79289	15

Nagy-Tapolcsány, 1903. január hó 1-én.

Pollák Adolf vezérigazgató, Leimdörfer Jakab főkönyvelő, Grün Zsigmond könyvelő, Löwbeer Mór vezérigazgató.

Az igazgatóság részéről:

Lelkes Zsigmond elnök, Adler Armin, Dr. Mayer Miksa, Braun Tóbiás, Wohlstein Henrik, Schwarz Jakab,
 Bernfeld József M., Linkenberg Henrik, Löw-Beer Salamon M.

Fenti mérleg-számlát, nyereség- és veszteség-számlát a fő- és mellékkönyvekkel és a tényleges értékkel összehasonlítván, azokkal megegyezőnek és helyesnek találtuk.
 Nagy-Tapolcsány, 1903. évi január hó 20-án.

A felügyelő bizottság részéről:

Fried Samu
f. b. tag.

Löwy Elias
f. b. elnök.

Deutelbaum Jakab
f. b. tag.

Klein Viktor
f. b. tag.

Fried Alajos
f. b. tag.